

Adı:

Tarih:

Haritayı okuyorum

Her haritanın bir başlığı vardır. Başlık haritanın neyi gösterdiğini söyler. Haritadaki işaretlere sembol denir. Sembollerin anlamı lejantta, yani açıklama kutusunda yazar.

1. Haritanın başlığı "Türkiye Fiziki Haritası" ise bu harita neyi gösterir?

- ☐ a) Türkiye'nin dağlarını, ovalarını ve denizlerini ☐ b) Bir mahallenin sokaklarını
☐ c) Bütün dünyadaki ülkeleri

2. Haritadaki sembollerin ne anlama geldiğini nereden öğreniriz?

- ☐ a) Lejanttan ☐ b) Başlıktan ☐ c) Kâğıdın renginden

3. Fiziki haritadaki rengi anlamıyla eşleştir. (Eşleştir.)

1. Mavi	a) Yüksek yerler, dağlar
2. Yeşil	b) Alçak ve düz yerler
3. Kahverengi	c) Deniz, göl ve akarsu

4. Fiziki haritada yeşil renk her zaman orman olduğunu gösterir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

5. Harita türünü gösterdiği şeyle eşleştir. (Eşleştir.)

1. Fiziki harita	a) Ülke ve il sınırları
2. Siyasi harita	b) Ekranda yol ve konum
3. Dijital harita	c) Dağlar ve ovalar

6. Yaşadığın ildeki hastaneleri bulmak istiyorsun. Hangi harita işine yarar?

- ☐ a) İl haritası ☐ b) Dünya haritası ☐ c) Türkiye fiziki haritası

Türkiye haritası ve yönler

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Akdeniz'deki Kıbrıs Adası'nın kuzeyindedir. Türkiye'nin güneyinde yer alır. Başkenti Lefkoşa'dır.

7. Kuzey ile batının arasındaki ara yön _____ yönüdür.

(kuzeybatı / güneydoğu / kuzeydoğu)

8. Kartları aç, yönü Türkiye'nin o yönündeki denizle eşleştir. (Eşleştir.)

1. Kuzey	a) Akdeniz
2. Batı	b) Ege Denizi
3. Güney	c) Karadeniz

9. Türkiye'nin başkenti hangisidir?

- ☐ a) Ankara ☐ b) İstanbul ☐ c) İzmir

10. Antalya, Akdeniz kıyısında bir ilimizdir. Antalya Türkiye'nin hangi yönündedir?

- ☐ a) Güney ☐ b) Kuzey ☐ c) Doğu

11. İzmir, Ege Denizi kıyısında bir ilimizdir. İzmir Türkiye'nin hangi yönündedir?

- ☐ a) Batı ☐ b) Doğu ☐ c) Kuzey

12. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye'nin güneyindeki Kıbrıs Adası'ndadır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

13. Ankara'dan Karadeniz kıyısına gitmek isteyen biri hangi yöne gitmelidir?

- ☐ a) Kuzey ☐ b) Güney ☐ c) Batı

Yolumu buluyorum

Dijital haritada mavi nokta bulunduğun yeri gösterir. Ok gideceğin yönü, yazılar yol ve sokak adlarını gösterir.

14. Dijital haritayla bir yere giderken yapılanları sırala. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ Oku izleyerek yürü. ☐ Haritayı aç. ☐ Önerilen yolu seç.
☐ Gideceğin yerin adını yaz.

15. Dijital haritaya bakarak yürürken etrafımıza ve trafiğe de dikkat etmeliyiz.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Doğa ve insan

Dağ, ova, akarsu, göl, orman ve deniz doğal çevrenin unsurlarıdır. Ev, yol, köprü, baraj ve fabrika ise insanların yaptıklarıdır.

16. Bu unsur doğal mı, insan yapımı mı? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Doğal, B = İnsan yapımı)

- ☐ Göl ☐ Baraj ☐ Köprü ☐ Fabrika ☐ Dağ ☐ Orman ☐ Ova

17. Bir köy kurulacak. İnsanlar en çok hangi yeri seçer?

- ☐ a) Bir akarsuyun yakınındaki düz ova ☐ b) Sarp ve yüksek bir dağın tepesi
☐ c) Susuz ve kayalık bir yamaç

18. Kartları aç, doğal unsuru orada yapılan işle eşleştir. (Eşleştir.)

1. Geniş ova	a) Ormancılık
2. Deniz kıyısı	b) Tarım
3. Orman	c) Balıkçılık
4. Otlak	d) Hayvancılık

19. Çok yağmur yağan yerlerde evlerin çatıları çoğunlukla nasıl yapılır?

- ☐ a) Su kolay aksın diye eğimli ☐ b) Düz ve toprakla örtülü

20. Yaşadığımız yerin iklimi giydiğimiz giysileri etkiler.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

21. İnsanın doğaya etkisi yararlı mı, zararlı mı? (Her birinin yanına grubunun harfini yaz: A = Yararlı, B = Zararlı)

- ☐ Fabrika atığını göle akıtmak ☐ Fidan dikmek ☐ Atıkları geri dönüşüme ayırmak
☐ Parkı temiz tutmak ☐ Ormanı kesip yok etmek ☐ Dereye çöp atmak

22. Hangileri doğal çevrenin insan hayatına etkisine örnektir? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Ovada tarım yapılması ☐ b) Deniz kıyısında balıkçılık yapılması
☐ c) Soğuk yerlerde kalın giyinilmesi ☐ d) Okulda resim dersinin hangi gün olduğu

23. Doğayı korursak doğa da bize _____ sunmaya devam eder.

(kaynaklarını / zararlarını / sorunlarını)

Afet riskini azaltıyoruz

Deprem, sel, heyelan, çığ ve orman yangını afete dönüşebilen olaylardır. Önceden önlem alırsak zararlarını çok azaltabiliriz.

24. Önlemi, zararını azalttığı olayla eşleştir. (Eşleştir.)

1. Sağlam ve kurallara uygun bina	a) Orman yangını
2. Dere yatağına ev yapmamak	b) Sel
3. Ormanda ateş yakmamak	c) Heyelan
4. Yamaçlara ağaç dikmek	d) Deprem

25. Dere yatağına ev yapmak sel riskini artırır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

26. Piknik bitti. Mangalın küllerinden hâlâ duman çıkıyor. Ne yapılmalı?

- ☐ a) Ateş su dökülerek tamamen söndürülmeli. ☐ b) Kendi kendine söner, öylece bırakılmalı.
☐ c) Üzerine kuru yaprak atılmalı.

27. Hangileri afet riskini artıran davranışlardır? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Dere yatağına ev yapmak ☐ b) Ormanda yakılan ateşi söndürmeden gitmek
☐ c) Kurallara uymayan bina yapmak ☐ d) Yamaçlara ağaç dikmek

28. Dünya Afet Risklerinin Azaltılması Günü her yıl _____ tarihindedir.

(13 Ekim / 23 Nisan / 1 Ocak)

29. AFAD hangi konuda çalışmalar yapar?

- ☐ a) Afetler ve acil durumlar ☐ b) Okul kitaplarının basılması ☐ c) Spor yarışmaları

30. Depremi zararını azaltmak için evde ne yapılabilir?

- ☐ a) Dolap ve rafları duvara sabitlemek ☐ b) Ağır eşyaları en üst rafa koymak
☐ c) Kapının önüne eşya yığmak

31. Afet olmadan önce hazırlık yapmak zararları azaltır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

Afete hazırım

Afete hazırlık için aile afet planı yapılır. Planda buluşma yeri, aranacak kişiler ve kimin ne yapacağı yazılır.

32. Aile afet planında buluşma yeri neden belirlenir?

- ☐ a) Aile bireyleri birbirini kolayca bulsun diye ☐ b) Piknik yapmak için
☐ c) Alışverişe gitmek için

33. Hangileri afet çantasına konur? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Su ☐ b) El feneri ☐ c) Oyun konsolu ☐ d) İlk yardım malzemesi

34. Bunlardan hangileri de afet çantasına konur? (Birden çok doğru olabilir.)

- ☐ a) Düdük ☐ b) Battaniye ☐ c) Cam vazo ☐ d) Yedek pil

35. Afet çantasındaki su ve yiyeceklerin neyine dikkat edilir?

- ☐ a) Son kullanma tarihine ☐ b) Rengine ☐ c) Paketinin resmine

36. Afet çantası kolay ulaşılabilecek bir yerde durmalıdır.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

37. Çök, kapan, tutun hareketini sırala. (Kutulara sıra numarası yaz.)

- ☐ Başını ve enseni kollarınla kapat. ☐ Yere çök. ☐ Sağlam bir yere tutun.

38. Deprem sırasında asansöre binilir.

- ☐ Doğru ☐ Yanlış

39. Okulda deprem tatbikatı yapılıyor ve uyarı sesi duyuldu. Ne yaparsın?

- ☐ a) Öğretmenimi dinler, çök, kapan, tutun yaparım. ☐ b) Koşarak merdivenlere giderim.
☐ c) Tatbikat diye oyun oynamaya devam ederim.

Cevap anahtarı

1. a) **Türkiye'nin dağlarını, ovalarını ve denizlerini** Fiziki harita yer şekillerini gösterir. Başlık haritanın konusunu söyler.
2. a) **Lejanttan** Lejant, haritadaki sembol ve renklerin açıklamasıdır.
3. **1-c, 2-b, 3-a**
4. **Yanlış** Fiziki haritada yeşil, alçak ve düz yerleri gösterir.
5. **1-c, 2-a, 3-b**
6. a) **İl haritası** İl haritası, ildeki yerleri daha ayrıntılı gösterir.
7. **kuzeybatı**
8. **1-c, 2-b, 3-a**
9. a) **Ankara** Ankara 13 Ekim 1923'ten beri başkentimizdir. Ülkemizin ortasına yakındır.
10. a) **Güney** Akdeniz, Türkiye'nin güneyindedir.
11. a) **Batı** Ege Denizi, Türkiye'nin batısındadır.
12. **Doğru** Kıbrıs Adası Akdeniz'dedir. Adanın kuzeyinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bulunur.
13. a) **Kuzey** Karadeniz, Türkiye'nin kuzeyindedir.
14. Haritayı aç. → Gideceğin yerin adını yaz. → Önerilen yolu seç. → Oku izleyerek yürü.
15. **Doğru** Ekrana dalıp yürümek tehlikelidir. Durup bakar, sonra yürürüz.
16. Dağ: A, Göl: A, Ova: A, Orman: A, Köprü: B, Baraj: B, Fabrika: B
17. a) **Bir akarsuyun yakınındaki düz ova** Düz yerde ev ve tarla yapmak kolaydır. Su da yaşamak için gereklidir.
18. **1-b, 2-c, 3-a, 4-d**
19. a) **Su kolay aksın diye eğimli** Eğimli çatıdan yağmur suyu kolayca akar. İklim evlerin yapısını etkiler.
20. **Doğru** Soğuk yerlerde kalın, sıcak yerlerde ince giysiler giyeriz.
21. Fidan dikmek: A, Dereye çöp atmak: B, Ormanı kesip yok etmek: B, Atıkları geri dönüşüme ayırmak: A, Parkı temiz tutmak: A, Fabrika atığını göle akıtmak: B
22. a) **Ovada tarım yapılması, b) Deniz kıyısında balıkçılık yapılması, c) Soğuk yerlerde kalın giyinilmesi** Ders programını doğa değil, okul belirler.
23. **kaynaklarını**
24. **1-d, 2-b, 3-a, 4-c**
25. **Doğru** Çok yağmur yağınca dere taşabilir. Dere yatağındaki evler zarar görür.
26. a) **Ateş su dökülerek tamamen söndürülmeli.** Söndürülmeyen ateş orman yangınına yol açabilir.
27. a) **Dere yatağına ev yapmak, b) Ormanda yakılan ateşi söndürmeden gitmek, c) Kurallara uymayan bina yapmak** Ağaç dikmek toprağı tutar, riski azaltır.
28. **13 Ekim**
29. a) **Afetler ve acil durumlar**
30. a) **Dolap ve rafları duvara sabitlemek** Sabitlenen dolaplar devrilmez. Ağır eşyalar alt raflara konur.
31. **Doğru**
32. a) **Aile bireyleri birbirini kolayca bulsun diye**
33. a) **Su, b) El feneri, d) İlk yardım malzemesi** Çantaya yalnız gerçekten gerekli olan şeyler konur.
34. a) **Düdük, b) Battaniye, d) Yedek pil** Düdükle yerimizi duyurabiliriz. Cam vazo kırılabilir ve işe yaramaz.
35. a) **Son kullanma tarihine** Çanta belirli aralıklarla kontrol edilir, tarihi geçenler yenilenir.
36. **Doğru** Gerektiğinde hemen alınabilmelidir.
37. **Yere çök. → Başını ve enseni kollarınla kapat. → Sağlam bir yere tutun.**

38. **Yanlış** Deprem sırasında ve sonrasında asansör kullanılmaz.

39. a) **Öğretmenimi dinler, çok, kapan, tutun yaparım.** Tatbikat gerçek gibi ciddiyetle yapılır. Böylece ne yapacağımızı öğreniriz.